

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของทหารสังกัดกองทัพบก ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครต่อปัจจัยการกระทำผิดวินัยของทหาร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploration) และเชิงพรรณนา (Description) ซึ่งมีกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กำลังพลในสังกัดกองทัพบกทั้งระดับชั้นสัญญาบัตร, ชั้นประทวน และทหารกองประจำการ ของหน่วยทหารที่เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพบกโดยศึกษาเฉพาะหน่วยทหารที่มีที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานอยู่ขณะทำการศึกษา โดยผู้ศึกษาแบ่งกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กำลังพลในสังกัดกองทัพบกที่เคยกระทำผิดวินัยและเคยถูกลงโทษทัณฑ์ไปแล้ว ตามรายงานผลการตรวจวินัยทหาร โดยกำหนดตามบัญชีรายชื่อผู้กระทำผิดวินัยทหาร ในช่วงตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม 2549 จำนวนทั้งสิ้น 124 ราย และกำลังพลในสังกัดกองทัพบกทั่วไป ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในขณะทำการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 376 ราย อีกทั้งผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์นายทหารระดับชั้นสัญญาบัตรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานควบคุมทางด้านวินัยทหาร จำนวนทั้งสิ้น 2 ราย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้ เพื่อทราบถึงสภาพการกระทำผิดวินัยของทหาร ทัศนะของทหารต่อการกระทำผิดวินัยทหาร ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของทหาร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการหามาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยของทหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด คือ สำหรับกำลังพลในสังกัดกองทัพบกที่เคยกระทำผิดวินัยและเคยถูกลงโทษทัณฑ์ไปแล้ว และสำหรับกำลังพลในสังกัดกองทัพบกทั่วไป โดยให้กลุ่มประชากรตอบข้อคำถามด้วยตนเองและขอความสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม สำหรับแบบสัมภาษณ์ (Interview) นายทหารระดับชั้นสัญญาบัตรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานควบคุมทางด้านวินัยทหารในสังกัดกองทัพบกนั้น ผู้ศึกษาดำเนินการขอนัดสัมภาษณ์ และเป็นผู้บันทึกแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา สำหรับการหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจ

สอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 ราย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปตรวจหาค่าความเชื่อมั่นปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) = 0.9218 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงมากพอที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ในการศึกษาได้

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ฐานนิยม (Mode) และสถิติทดสอบ สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตามสมมติฐานการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-square) สถิติที่ใช้ .05 และการทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งเกณฑ์เป็น 2 กลุ่ม และนำเสนอผลการศึกษ โดยการบรรยายประกอบภาพตารางแสดงข้อมูลทางสถิติ ซึ่งสรุปผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล

อายุเฉลี่ยของกลุ่มประชากรตัวอย่างคือ 31 ปี โดยมีกำลังพลอายุต่ำสุด 20 ปี และสูงสุด 58 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวส.มากที่สุด รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และกำลังพลที่ศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุด อายุราชการของกำลังพลต่ำสุดคือ 1 ปี และสูงสุดคือ 37 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด สำหรับกำลังพลระดับชั้นยศชั้นประทวน จะอยู่ในระดับพลทหาร ส่วนระดับชั้นสัญญาบัตรจะเป็นระดับร้อยตรี ถึง ร้อยเอกเป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้พิเศษนอกเหนือจากเงินเดือนที่ได้รับ ซึ่งรายได้พิเศษนอกเหนือจากเงินเดือนที่ได้รับดังกล่าว ของกำลังพลส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท รายได้สุทธิต่อเดือนเมื่อหักค่าใช้จ่ายของกำลังพลส่วนใหญ่อยู่ที่ ระหว่าง 1,001 ถึง 5,000 บาท โดยมีแหล่งที่มาของได้พิเศษที่ได้รับนอกเหนือจากเงินเดือนมาจากเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติราชการ ในด้านการมีภาระหนี้สิน พบว่า กำลังพลมีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบในปัจจุบัน คือ การผ่อนเงินกู้ สำหรับสภาพที่อยู่อาศัยกำลังพลส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบ้านพักที่ทางราชการจัดให้

รองลงมาอาศัยอยู่บ้านส่วนตัว อัตราเงินเดือนของกำลังพลที่ได้รับโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,740 บาท โดยมีอัตราเงินเดือนที่ได้รับมีต่ำสุด 1,310 บาท และสูงสุด 40,400 บาท สำหรับความคิดเห็นของกำลังพลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการกระทำผิดวินัยมีผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน อีกทั้งเห็นว่า การมีรายได้น้อย, จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะค่าใช้จ่าย และรายได้จากอาชีพเสริม ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของกำลังพลตามลำดับ และสำหรับทางด้าน การให้สวัสดิการของหน่วยงานนั้นส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่เพียงพอ

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

กำลังพลมีความเห็นว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร สรุปได้คือ

การปฏิบัติตัวของกำลังพลเป็นผลมาจากการที่ครอบครัวยกย่องและเห็นคุณค่าของตน ตลอดจนการมีความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว รวมทั้งกำลังพลยังเห็นว่าครอบครัวภูมิใจในความเป็นทหารของตน และคนในครอบครัวมีส่วนในการสนับสนุนในอาชีพทหาร สำหรับด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่า เมื่อตนเองมีปัญหาสามารถปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงานได้ ตลอดจนเห็นว่าตนเองมีเพื่อนร่วมงานที่สามารถแบ่งปันความทุกข์ ความสุขได้ ซึ่งนอกจากเพื่อนร่วมงานจะช่วยเหลือด้วยความคิดเห็นหรือคำพูดแล้ว ยังช่วยแก้ไข้ปัญหา และให้ความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว นอกจากนี้ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา กำลังพลเห็นว่าตนเองสามารถเข้ากับผู้บังคับบัญชาได้ และผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแก้ไข้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานเสมอ รวมทั้งตนเองมีความเชื่อมั่นในผู้บังคับบัญชาของตน และเห็นว่าคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามเสมอ ตลอดจนผู้บังคับบัญชามีผลต่อการปฏิบัติตัวของกำลังพลเป็นผู้ที่ กำลังพลสามารถปรึกษาหารือ หรือขอคำแนะนำในการปฏิบัติงานได้เป็นการส่วนตัว

ด้านทัศนคติต่อระเบียบข้อบังคับทางด้านวินัยทหาร ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหาร

กำลังพลมีความเห็นว่า ทัศนคติต่อระเบียบข้อบังคับทางด้านวินัยทหาร ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหาร มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร โดยเห็นด้วยกับการแสดงความเคารพผู้ที่มีระดับชั้นยศสูงกว่า การยึดถือและปฏิบัติตามระบบระเบียบ กฎ เป็นบรรทัดฐาน ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ตักเตือนลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทษานุโทษ การให้ความ

สำคัญกับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งถือเป็นการกระทำผิดวินัยทหาร เมื่อการกระทำของทหารปรากฏในทางสอบสวนว่าเสื่อมเสียวินัยจะต้องรับทัณฑ์ทางวินัยด้วย ซึ่งความมุ่งหมายของการลงโทษทหารคือ การบังคับบัญชาให้ทหารอยู่ในระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงทัณฑ์ทหารผู้กระทำผิดโดยใช้อำนาจทางการปกครองบังคับบัญชาได้เอง รวมทั้งเมื่อผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดหรือหากมีการตรวจพบความผิดของผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชามีส่วนรับผิดชอบและจะต้องถูกพิจารณาโทษด้วยเสมอ

ลักษณะการกระทำผิดวินัย และการได้รับการลงทัณฑ์

กลุ่มประชากรตัวอย่างในการศึกษาเป็นกำลังพลในสังกัดกองทัพบกที่เคยกระทำผิดวินัยทหารและเคยถูกลงทัณฑ์ไปแล้ว จำนวน 124 ราย จากการศึกษาการกระทำผิดวินัย พบว่ากำลังพลที่กระทำผิดวินัยครั้งที่ 1 จนถึงครั้งที่ 4 เป็นระดับพลทหารมากที่สุด โดยกำลังพลถูกลงทัณฑ์ในความผิดประเภทฝ่าฝืนแบบธรรมเนียมทหารมากที่สุด ซึ่งกำลังพลมีความเห็นว่าทัณฑ์ที่ตนได้รับมีความเหมาะสมกับความผิด ตลอดจนเห็นด้วยว่าการกระทำผิดวินัยมีความเหมาะสมที่ต้องได้รับการลงโทษ สำหรับประเภทการถูกลงทัณฑ์ทางวินัยที่กำลังพลได้รับส่วนใหญ่เป็นประเภทขัง รองลงมาเป็นการภาคทัณฑ์ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ลงทัณฑ์เมื่อตรวจพบการกระทำผิดและการกระทำผิดวินัยมักเกิดขึ้นภายในหน่วยราชการ นอกจากนี้กำลังพลที่เคยกระทำผิดวินัยและได้รับการลงทัณฑ์มีความเห็นว่าสาเหตุการกระทำผิดวินัยและถูกลงทัณฑ์ ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการเผลอเรอ รองลงมาสาเหตุจากการลืม การคิดว่าตนจะไม่ถูกลงทัณฑ์เมื่อกระทำผิดวินัย การตั้งใจกระทำผิดวินัยของกำลังพลเอง การตรวจตราไม่เข้มงวด และทัณฑ์ที่ได้รับไม่รุนแรง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางและมาตรการในการควบคุมวินัยของกำลังพล

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางและมาตรการในการควบคุมวินัยของกำลังพล ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียนแสดงความคิดเห็น พบว่า มีข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวจำแนกออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชา ข้อเสนอแนะต่อระเบียบข้อบังคับด้านวินัย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร

ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษารั้งนี้ เพื่อทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร โดยจากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการกระทำผิดวินัยทหารมีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และระดับชั้นยศ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการกระทำผิดวินัยทหาร
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ สภาพที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการกระทำผิดวินัยทหาร
3. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อันได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัว และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการกระทำผิดวินัยทหาร
4. ทักษะต่อระเบียบข้อบังคับทางด้านวินัยทหาร ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหาร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการกระทำผิดวินัยทหาร

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

จากการศึกษา ทักษะของข้าราชการทหารต่อปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ สภาพที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ทักษะต่อระเบียบ ข้อบังคับทางด้านวินัยทหาร ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหาร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. การลงโทษผู้กระทำผิดของผู้บังคับบัญชาต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรม ตามขั้นตอนของแบบธรรมเนียมทหาร และไม่ละเลยต่อผู้กระทำผิดโดยเสมอภาค รวมทั้งต้องอบรมชี้แจงให้กำลังพลเข้าใจในกฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบธรรมเนียมอย่างแท้จริง และเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของตน
2. ผู้บังคับบัญชาควรปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ
3. กองทัพบกควรจัดให้กำลังพลภายในหน่วยได้รับการตรวจ และเข้มงวดในเรื่องระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎ ตลอดจนการฝึกทบทวนให้เกิดความมีวินัยอยู่เสมอ

4. บทบาทของผู้นำ หรือผู้บังคับบัญชาที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการควบคุมวินัยทหารของกำลังพล หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น ควรจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบวินัยทหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อ ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาในแต่ละหน่วยงาน เพราะเมื่อผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยที่มีการได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี จะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามสายงานที่ตนกระทำตามที่วางแผนได้ในที่สุด

5. ผู้บังคับบัญชาควรนำหลักมนุษยสัมพันธ์มาใช้ในการบริหารงาน และควบคุมวินัยทหารของกำลังพลด้วย เพราะเมื่อผู้บังคับบัญชาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา จะทำให้สามารถเข้าใจถึงสภาพจิตใจ สภาพภูมิหลังหรือสภาพปัญหาของผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา และทำให้เกิดการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสมในการสั่งงานต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การบริหารหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมในที่สุด

5. กองทัพบกควรปลูกจิตสำนึก และอุดมการณ์ให้กำลังพล ตลอดจนครอบครัวของกำลังพลให้ประพฤติอยู่ในแบบธรรมเนียมทหารควบคู่ไปกับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งการจذبอบรมให้กำลังพลมีความรู้ อบรมศีลธรรม และปฏิบัติธรรม และจัดกิจกรรมทางศาสนา ภายในหน่วยงานให้กำลังพลได้มีส่วนร่วม

6. กองทัพบกควรจัดการฝึกอบรม และให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบ ทางด้านวินัยทหาร ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหารต่อกำลังพลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง

7. กองทัพบกควรกำหนดนโยบายที่แน่ชัดในการมุ่งแก้ปัญหาด้านการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพลอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการกระทำผิดวินัยทหารของข้าราชการทหาร

2. ควรมีการศึกษาเชิงลึก เกี่ยวกับสภาพปัญหาการกระทำผิดวินัยทหารของข้าราชการทหารในระดับชั้นประทวน